

جامعه در حال جنگ با سه میلیون جمعیت مشتاق تریاک

عبدالرحمن فهیمی

گذشته و کنونی، یکی از جلسه های شورای امنیت ملی را در مورد اعتیاد برگزار کرده باشد.

بنابراین، دولت افغانستان، مفهوم امنیت ملی را سنتی و قدیمی تعریف می کند. تهدیدات غیر نظامی و نرم افزاری را شامل تهدیدات امنیت ملی نمی داند.

برداشت از کشور است، ساکت هستند. نوع نگاه سنتی دولت به مفهوم امنیت ملی بایستی تغییر کند. میزان تهدیدهای امنیتی و تریاک متوجه کشور می کند، شدیدتر و زیانبارتر از میزان تهدیدهای امنیتی است که تروریست ها متوجه می کنند.

به هر حال، روند رو به رشد آمار معنادان به تریاک و میزان تهدیدهای را که متوجه امنیت ملی کشور می کند، باید جدی تلقی کرد. تریاک اگر اکنون حدود سه میلیون انسان را به موجودات زنده اما مرده تبدیل کرده است، در صورت مهار نکردن، ممکن است زندگی ده ها میلیون انسان را با خطر مواجه کند.

در همه قوه های سه گانه و در سطح دولت هم چنین، به نظر نمی رسد که حکومت

پیمانها و شاید به مراتب بیشتر و شدیدتر

افغانستان در قبال سیل بی شمار جمعیت معنادان دیده می شود. رئیس جمهور قبلی و فعلی و شورای وزیران شان، پارلمان قبلی و کنونی، قوه قضائیه و همه سازمان های که زیر مجموعه دولت محسوب شده و شعار شان تامین امنیت، زندگی مرغه و دفاع از کشور است، ساکت هستند.

شاید بفرمایند که دولت تلاش های همه جانبه خودش را در زمینه مبارزه با مواد مخدر کرده اما به موفقیت های دست نیافته و نتیجه اش منفی بوده است. اما باید گفته که حکومت و پارلمان همان گونه که تهدیدات نظامی امنیتی را جدی می گیرند، تهدیدهای نرم افزاری و غیر

فیزیکی را نیز باید جدی تلقی کنند. همان گونه که پارلمان به دلیل افزایش تهدیدات نظامی، داد و فریاد می زند، فشار سیاسی بر حکومت اعمال می کند و وزیران و رئیس جمهور را مورد بازپرسی قرار می دهد، باید در مورد تهدیدهای غیر نظامی امنیتی نیز جدی عمل کرده و دست بکار شوند.

امنیت بشر را تهدید کرده و زندگی را با خطر مواجه کرده است. اگر تسلیحات نظامی صدها و هزاران انسان را نابود می کند، مواد مخدر و تریاک نیز میلیون ها انسان را به زنده های مرده و موجودات متحرک اما مریض، ناقص و باردهوش جامعه تبدیل می کند. حتی برخی انسان های معناد که دست به مواد میزنند، تازه، تهدید نظامی امنیت، انسان ها را می کشد و زیر خاک می کند. بعد از آن ممکن است بازماندگان شورش های داخلی تهدید می گردد. البته در این وادی، برخی از استثنائات را نمی توان از نظر دور انداخت.

دوم، جنبه نظامی و سخت افزاری امنیت کم رنگ شده و در برابر جنبه های نرم افزاری و غیر نظامی رنگ می بازد. امروزه، همان گونه که موشک های بالستیک، قاره پیسا و بمب اتم و انواع تسلیحات نظامی، زندگی انسان ها را تهدید می کند، گازهای گلخانه ای، زباله های هسته ای، مواد مخدر و ... به همان

برمبنای گزارش که اخیرا از سوی وزارت خانه های صحت عامه و مبارزه با مواد مخدر و نیز اداره بین المللی مبارزه با مواد مخدر و اجرای قانون آمریکا منتشر شده است، اکنون سه میلیون نفر به گونه های مختلف از مواد مخدر استفاده می کنند. در این میان، ۱.۴ میلیون نفر به صورت رسمی معتاد هستند، ۱.۶ میلیون نفر به صورت تفریحی و سیاحتی از مواد مخدر استفاده می کنند و یا این که در محل های استفاده از مواد مخدر می زنند.

۱۰۰درصد حدود ۷درصد معتادان را کودکان و حدود ۲۰درصد را زن ها تشکیل می دهند. نکته که برای نگارنده این نگارش، اندک تعجب بر انگیز می نماید در مقام نخست مناطق روستایی است. بر مبنای این گزارش منتشر شده، ۱۲درصد معتادان در قریه ها و مناطق روستایی و ۵درصد آن ها در مناطق شهری می زنند. از این رهگذر یکی از مکان های مشهور تجمع معتادان - زیر پل سوخته - در کابل قاعد اهمیت شده و در برابر هم سرنوشت های روستایی شان رنگ می یازند.

با تاسف، اگر به تحول و تطور زمانی معتادان را نگاه نماییم، رشد کمی چشم گیری در هر سال دیده می شود. در سال ۲۰۰۵ شمار معتادان حدود ۹۲۰ هزار نفر بوده اند، در سال ۲۰۰۹ به یک میلیون و در سال ۲۰۱۲ به ۱.۶ میلیون نفر رسیده است. به هر حال، شمار معتادان در کشور رو به افزایش است. تا به حال شاید اکثریت به ویژه خودم تصور می کردم که جمعیت درشت از معتادان در مناطق شهری می زنند، اما اکنون گزارش نشر شده، تریاک خانه های دیگری را در مناطق روستایی پرده گشایی می کند که نا امید کننده و خطرناک خواهد بود.

پرسش را که این نگارش می خواهد مطرح کند این است که: میزان تهدید اعتبار در برابر امنیت ملی کشور به چه پیمانها است؟ فرضیه کوتاه و پاسخ موثقی را که می شود طرح کرد این خواهد بود که میزان تهدید اعتبار در برابر امنیت ملی کشور، به پیمانها

سرمقاله

اهمیت همکاری های بین المللی برای افغانستان

محمد رضا هویدا

افغانستان دستاوردهای زیادی داشته است. امنیت، باسازی، تامین حقوق بشر و دهها دستاورد دیگر به خاطر حضور جامعه جهانی در افغانستان بوده است.

اما همه این دستاوردها ناقص و نپساز به حمایت جدی جامعه جهانی دارد. امنیت مهمترین موضوعی بوده که جامعه جهانی در افغانستان به خاطر آن جنگیده اند و تلفات و خسارات مالی و جانی فراوانی را متقبل شده اند، اردوی ملی افغانستان با دهها هزار سرباز و افسر ساخته شده است، پولیس ملی بادهها هزار سرباز ساخته شده و مشغول تامین امنیت کشور هستند، اما این دستاورد بسیار شکننده است.

تنها بعد از آغاز سال نو خورشیدی، ناامنی ها به اندازه وسیعی گسترش یافته است. اکنون شمار زیادی از ولایات های کشور تحت تهدید طالبان است، تهدیدهایی که رو به گسترش است و هر روزه جان انسان های بیشتری را می گیرد و مناطق بیشتری را متشنج ساخته و امنیت را به مخاطره می اندازد.

خروج نیروهای نظامی خارجی از افغانستان، در حقیقت با توجه به وضعیت خاص افغانستان نبوده است.

خروج نیروهای نظامی بین المللی از افغانستان در واقع به خاطر مجبورنهای کشورهای کمک کننده به افغانستان بوده است و بهبودی اوضاع سیاسی و امنیتی در کشور، فقط به منظور توجیه خروج این نیروها از افغانستان است. امنیت و ثبات در افغانستان در عمل، هرگز پیاپی نبوده است. تنها ادعاهایی از سوی کشورهای دارای نیروی نظامی در کشور صورت گرفته و کسانی دیگری نیز که ادعا کرده اند هیچ دلیلی مبنی بر بهبود اوضاع امنیتی ندارند. ناامنی های جنوب به سموی شمال و همین گونه به ولایات دیگر سرایت کرده است. این ناامنی ها، هم امنیت افغانستان را تهدید می کند و هم احتمال گسترش آنها به کشورهای دیگر نیز وجود دارد.

حضور بین المللی کشورهای کمک دهنده به افغانستان، از اهمیت اساسی برخوردار است. امنیت در هر کشوری تنها به نیروی نظامی و سرباز و افسر بستگی ندارد. در دنیای امروز امنیت به فناوری ها و تکنالوژی مدرن، استخبارات قوی، تجهیزات قوی نظامی، همکاری های منطقه ای، قرار گرفتن در کنار قدرت های منطقه ای و بین المللی، اقتدار حکومت ها، و... وابسته است. همان گونه که نیروهای نظامی و امنیتی افغانستان واقعا با جان و دل در مقابل تهدیدهای طالبان ایستادگی می کنند، ولی تهدیدها روز به روز در حال افزایش است. توجه به اینکه شمار نیروهای نظامی افغانستان چقدر است، تنها راه برای حل معضل ناامنی در کشور نیست.

بلکه برای رسیدن به امنیت باید، به خواسته های دولت افغانستان توجه کرد. این گفته که منشأ جنگ در قرا و قضبات افغانستان نیست، از یک نگاه کاملا دقیق و درست است. البته تفسیری که گویندگان از آن قصد می کنند، اندکی متفاوت است. جنگ افغانستان با ریشه هایی در معضلات منطقه ای و کشورهای همسایه و همین طور بحران های بین المللی است. حضور کشورهای قدرتمند جهان برای پیروزی در جنگ افغانستان کاملا ضروری است. اصل خروج نیروهای نظامی بین المللی از افغانستان برای کسانی که در مقابل دولت افغانستان می جنگند، یک برگ برنده به حساب می آید.

ماموریت قاطع که تا آخر این سال میلادی ادامه دارد، برای افغانستانی که در حال شدیدترین جنگها در ولایات مختلف است، اهمیت دارد ولی تنها چند ماه فاصله با پایان این ماموریت نیز وجود دارد.

در صورتی که کشورهای کمک دهنده به افغانستان به ادامه حضور خود تهدید کنند و عملا نیز در کنار دولت افغانستان در مقابل طالبان جنگند، و نیروهای امنیتی افغان را تجهیز و تقویت نمایند، امیدواری به برتری نیروهای امنیتی افغانستان در مقابل طالبان بیشتر می شود.

دولت های کمک کننده و دولت افغانستان باید به فکر راه حل اساسی حل بحران در کشور باشند، در غیر این صورت راه حل هایی برای چندین سال است از سوی مراجع مختلف از پادشاه گرفته تا صلح و جنگ ادامه داشته است، راه به جایی نبرده اند.

طبق گزارش های نشرشده یک تحقیق تازه که توسط بخش امور بین المللی مبارزه با مواد مخدر و تنفیذ قانون وزارت امور خارجه ایالات متحده امریکا با همکاری وزارت های صحت عامه و مبارزه با مواد مخدر افغانستان انجام شده است، نشان می دهد که یازده درصد از مجموع نفوس افغانستان به مواد مخدر اعتیاد دارند. بر بنیاد این گزارش تحقیق یاد شده در بیست و چهار ولایت کشور صورت گرفته است، این تحقیق نشان می دهد که میزان استفاده کنندگان از مواد مخدر در روستاهای کشور به میزان سیزده درصد می باشد. این گزارش می گوید که میزان استفاده از مواد مخدر در کشور، بالاترین رقم در سطح جهان است؛ هم چنین استفاده کنندگان مواد مخدر در روستاها نسبت به شهرها سه برابر بیشتر است. تکان دهنده تر از همه این که گزارش یادشده نشان می دهد که ۹ درصد

اعتیاد؛ مرگ دسته جمعی اما بی صدا!

عبدالله هروی

جهانی با آفت موادمخدر می باشد. هرچند وزارتی بنام مبارزه باموادمخدر وجود دارد و نیز جامعه جهانی بخشی از اهداف اساسی خود در افغانستان را مبارزه باموادمخدر می داند؛ ولی حقیقت آنست که تاکنون هیچگونه اقدام جدی و اساسی در این باره صورت نگرفته است و همینگونه هیچگونه هماهنگی هم میان اعضای سازمان ملل و کشورهای عضو وجود ندارد. به معنای دیگر، مبارزه باموادمخدر هم از سوی حکومت وهم از جانب جامعه علمی و فرهنگی و هم از سوی مردم، بی صدا و بی خبرانه در جریان است. حال باین توصیف

وشریک در قدرت در ارتباط نمی باشند. به معنای دیگر این مبارزه برای نابودی موادمخدر صورت نمی گیرد، بلکه برای یک دست کردن بازار موادمخدر و از بین بردن سوداگران کوچک است که میاد ابرنرخ بازار و سه ضرر قاچاقچیان اصلی تاثیر منفی برجای بگذارند. عامل دیگر در گسترش روزافزون و تکان دهنده اعتیاد و قاچاق موادمخدر ادامه جنگ و ناامنی می باشد. همانگونه که گفته شد متخصصین اعتباردار نوعی بیماری روانی می یابند که فردی را گریز از شرایط ناامنی اقتصادی، سیاسی، اجتماعی

کودکان زیر سن پانزده سال، به شمول ۱۱۰۲ درصد کودکان قربیجات، از یک یا چند نوع مواد مخدر استفاده می کنند. این گزارش تحقیقی درباره شمار معتادان کشور می افزاید که در سال ۲۰۰۵ میلادی شمار معتادان به مواد مخدر در کشور به نه صد بیست هزار نفر می رسید. این رقم در سال ۲۰۰۹ به بیش از یک میلیون نفر رسیده است. در همین حال دانشکده فیروزالدین فیروز، وزیر صحت عامه کشور می گوید که شمار استفاده کنندگان مواد مخدر در کشور به سه میلیون نفر می رسد که از این رقم یک میلیون و شش صد هزار تن شان به صورت دائمی و متیاقی شان به صورت وقفه ای از مواد مخدر استفاده می کنند. وی علاوه می کند که در میان استفاده کنندگان مواد مخدر در کشور، بیش از یک میلیون کودک نیز شامل هستند. او با «سراسر آور» توصیف کردن رقم استفاده کنندگان مواد مخدر در کشور تاکید کرد که به دلیل فقر و بی کاری علاقه مندی مردم به استفاده از مواد مخدر در کشور افزایش یافته است.

گزارش فوق یکی از ده ها گزارشی است که در شماره وضعیت اعتبار، کشت و قاچاق موادمخدر و روند روبه افزایش آن به نشر می رسد. جنگ های طولانی و فرسایشی، شیوع ناهنجاری های وازمیان رفتن نظم و ساختار اجتماعی و حکومتی و حنا خانوادگی مشکلات عدیده ای را فراوری شهروندان قرار داده است. گسترش و تداوم جنگ، حنا بنام جهاد با خارجی ها پیوند محکم و تنگاتنگی با موادمخدر و اعتیاد پیدا نموده است. در هنگام نبردها مجاهدین با روسها بسیاری گروهها بخش عمده ای از امکانات مالی و تسلیحاتی خود را از طریق کشت و قاچاق موادمخدر تامین می ساختند. گروه های یادشده این عمل شنیع خود را بعنوان مبارزه با روسها و جهاد برای آزادی توجیه می نمودند. برخی دیگر از این گروهها انتقام گیری از غرب را برای توجیه دست داشتن شان در قاچاق موادمخدر بکار می بردند. در شرایط کنونی نیز طالبان و گروه های تروریستی دیگر بر علاوه باندهای مافیایی دریک تجارت پرسود نهفته در کشت و قاچاق موادمخدر مشارکت دارند. البته مسئله مهاجرت و ترک دیار تعداد زیادی از جوانان و نوجوانان کشور بخاطر حفظ جان شان در زمان جنگ و یا به امید تامین معیشت خود و خانواده در زمینه گسترش اعتیاد در جامعه نقش عمده ای را داشته است. از آنجایی که بعضی از متخصصین اعتباردار نوعی بیماری روانی میدانند که فرد برای گریز از مشکلات وعدم توانایی در مقابله با مشکلات به آن روی می آورند

مختصر می توان دریافت که چه کسی مقصر اصلی در موضوع گسترش کشت و قاچاق موادمخدر در جامعه و افزایش اعتیاد در میان مردم می باشد. آیا نهادی جز حکومت و مجموعه ای جز کشورهای عضو جامعه جهانی می توانند باشند؟ حکومت هم بر اساس وظایف اساسی خود وهم اینکه یک وزارت خانه خاص را در این باره ایجاد نموده است در برابر شرایط ناآوار و تکان دهنده پاسخی نمی باشد. آن بخش از نیروهای جامعه جهانی که در کشور باقی مانده اند از آنجایی که یکی از اهداف اساسی حضور خود در کشور مبارزه باموادمخدر می دانند باید جوابگو باشند! اما واقعیت تلخ و تکان دهنده اینست که این مرگ بی صدا و دسته جمعی، اما فاجعه بار بصورت بسیار آرام دست به کشتار جمعی زده است که تمام نیروی فکری و جسمی جامعه را بسوی نابودی سوق میدهد. اگر هرچه زودتر در این باره چاره جویی صورت نگیرد، با وقوع کشتار آرام و از بین رفتن جمعیت فعال و موثر جامعه، آینده کشور بسیار تاریک به نظر می رسد.

... به افسوس روی می آورد. بنابراین وجود ناامنی های گسترده اعم از فعالیت مخالفین تانوبود امنیت اقتصادی و سیاسی و اجتماعی و... سبب گردیده است که عده ای زیادی برای مسئولان ماستن از چنین نگرانی هایی به شیوه های کاذب آرامش روی آورند که استفاده از مواد افیونی بخشی از آن شمرده می شود. فقر و بیکاری عامل وزمینه ای دیگر در جهت گسترش قاچاق و اعتیاد به موادمخدر دانسته می شود. این موضوع به اندازه ای آشکار می باشد که ضرورت به شرح آن نمی باشد. وجود کشت و مزارع وسیع و گسترده موادمخدر و فراوانی آن در کشور عامل وزمینه ای دیگری است که عده ای از مردم به آن روی آورند. نبود کشت مناسب بدیل و عدم حمایت منظم و دقیق حکومت از زارعان کشور بر علاوه ناتوانی در تامین امنیت مناطق دوردست سبب گردیده است موضوع کشت و قاچاق موادمخدر در نهیات استفاده آن توسط اتباع داخلی به یک آفت خطرناک داخلی بدل شود. موردی دیگری که باید افزود عدم برخورد جدی حکومت و جامعه

صاحب امتیاز: دکتر حسین یاسا

مدیر مسول: محمد رضا هویدا

سردبیر: حقیقت الله زکی

کارکاتوریست: خالق علی زاده

دبیران: محمد صالحی، علی اصغر زاهدی

مسئول وب سایت: محمد علی بهرامی

آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۷-۱۳۷